

Jaarverslag 2020

Publieksversie

Breed **S** **a** **a** **m**

HUISVESTING PRIMAIR & SPECIAAL ONDERWIJS BREDA U.A.

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave.....	1
Van de voorzitter	2
Verslag van de raad van commissarissen.....	3

Bestuursverslag

1. Missie, visie en strategie	5
1.1 Missie	5
1.2 Visie	5
1.3 strategie	5
1.4 Evaluatie BreedSaam.....	5
1.5 visiedocument 2022- 2029	6
1.6 Scholenlandschap.....	6
1.7 uitwerking visiedocument 2022- 2029.....	7
2. Organisatie	8
2.1 Bestuurlijk	8
2.1.1 algemene ledenvergadering van de coöperatie BreedSaam:	8
2.1.2 Bestuur	8
2.1.3 Raad van Commissarissen	9
2.1.4 Bestuurlijk overleg	9
2.2 Huisvestingsbedrijf.....	9
2.2.1 Bedrijfsstructuur	9
2.2.2 Huisvestingsbedrijf functies	9
3. PROJECTEN	10
3.1 In uitvoering zijnde en Gerealiseerde projecten	10
3.1.1 nieuwbouw wisselaar	10
3.1.2 nieuwbouw talentencentrum Bavel.....	11
3.1.3 DR. de visser	12
3.3 Onderhoud	13
4. Leerlingaantallen	14
5. Communicatie	15
6. Ontwikkeltrajecten.....	16
6.1 Duurzaamheid	16
6.2 fiscaliteiten.....	16
7. Financiën	17
7.1 Algemeen	17
7.2 Risico's.....	17
8. Ondertekening	18

Bijlagen bestuursverslag

Bijlage 1: Organogram BreedSaam	19

Jaarrekening 2020

1. Jaarrekening.....	
1.1 Balans per 31-12-2020.....	
1.2 Winst-en-verliesrekening 2020.....	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	

24

Breed in de samenleving was 2020 een bewogen jaar vanwege COVID19. Het openbare leven dat grotendeels tot stilstand kwam. Het had vanzelfsprekend ook grote gevolgen voor BreedSaam en de aangesloten leden. Scholen en kantoren die sluiten; thuiswerken, lesgeven en les krijgen op afstand. Er werd en wordt nog steeds een groot beroep gedaan op onze creativiteit, oplossings- en uithoudingsvermogen.

Zeker vanuit die achtergrond bezien, kijken we met tevredenheid terug op 2020. Het is mogelijk gebleken de uitvoering van de onderhanden projecten, zoals Talentencentrum Bavel en De Wisselaar, voort te zetten. Ook de eerste fase van de opwaardering van de Dr. De Visser werd succesvol afgerond, alsmede de uitvoering van nagenoeg alle geplande onderhoudswerkzaamheden. Verder werden voor een vijftal scholen plannen voorbereid en nog eens drie scholen locatieonderzoeken gedaan.

Duurzaamheid is een maatschappelijk thema dat ook op de agenda van BreedSaam staat. Door middel van het Energiecollectief waarvoor in 2019 de eerste schetsen gemaakt werden, zijn in 2020 stappen gezet voor de implementatie. Via dit collectief zijn we in staat middelen te genereren om te investeren in maatregelen. Essentieel daarbij is de subsidietoekenning. Daarbij heeft het huisvestingsbedrijf dit in samenwerking met andere inkopers slim aanbesteed.

Met COVID kreeg de kwaliteit van het binnenklimaat op de scholen verscherpte aandacht. Om het treffen van maatregelen te bevorderen kwam er een subsideregeling 'Specifieke uitkering ventilatie in scholen' (SUVIS), waar in overleg met de gemeente direct gebruik van is gemaakt en met succes. Begin 2021 ontvingen we op alle zes aanvragen een toekenning.

In haar 5-jarig bestaan heeft de organisatie van BreedSaam zich gevormd en ontwikkeld, zowel de bestuurlijke als de huisvestingsorganisatie. De nadruk lag in die periode op het operationeel op orde krijgen van de organisatie om de scholen optimaal te ontzorgen voor hun onderwijshuisvesting. Een mooie periode om aan de vooravond van het komen tot een nieuwe visie op onderwijshuisvesting, qua dienstverlening te evalueren. De evaluatie liet zien dat de doelstellingen van BreedSaam in hoge mate worden behaald en waar de kansen liggen tot verbetering.

Op 1 januari 2015 trad de langlopende doordecentralisatieovereenkomst in werking en nam BreedSaam alle scholen (muv enkele multifunctionele accommodaties) over van de gemeente. Voor de eerste periode aflopend ultimo 2021 werden afspraken vastgelegd over met name de jaarlijkse vergoeding, de projectenplanning en financiering. Voor de volgende 8-jaars periode 2022-2029, zullen in 2021 afspraken met de gemeente gemaakt gaan worden. In de aanloop naar de nieuwe periode, periode II, werd in 2020 de visienota 'Samen Vooruit!' vastgesteld. In deze huisvestingsvisie wordt de koers van BreedSaam en de speerpunten voor de toekomst beschreven. Er zijn uitgangspunten geformuleerd die helpen bij het bepalen van de ambitie en prioritering voor de tweede 8-jaarsperiode. Met de inventarisatie van wensen voor de meerjarenplanning is eind 2020 een begin gemaakt. 2021 wordt op dit gebied een belangrijk jaar voor BreedSaam.

De financiële postie van BreedSaam is niet royaal. De belangrijkste inkomstenbron is de jaarlijkse vergoeding van de gemeente, die zij weer ontvangt van het Rijk. De onderdelen kinderopvang, onderhoud en Energiecollectief zijn op zichzelf staande businesscases die sluitend zijn. Continuering van de jaarlijkse vergoeding en wellicht aanpassing om de nieuwe meerjarenplanning 2022-2029 te kunnen realiseren is van wezenlijk belang.

Wij danken de medewerkers van het huisvestingsbedrijf voor hun inzet en enthousiasme in het afgelopen jaar en kijken samenvattend met trots terug op 2020 en ambitieus naar 2021.

2020 was het zesde jaar dat BreedSaam actief is als huisvester van primair en speciaal voortgezet onderwijs in Breda. De Raad van Commissarissen constateert dat BreedSaam zich in die periode behoorlijk ontwikkeld heeft. Zo zijn er taken toegevoegd aan de portefeuille en is BreedSaam steeds beter in staat tot een integrale aanpak van de schoolgebouwen in Breda, met meerwaarde voor de elf deelnemende schoolbesturen en hun scholen in Breda. Een groei in productie van nieuw opgeleverde scholen, renovatie en groot en klein onderhoud getuigen daarvan. Het doet ons goed te zien dat BreedSaam daarbij voortdurend verkent hoe zij de meerwaarde voor de scholen kan borgen en deze verder kan vergroten.

Terugblik op 2020

2020 was een bewogen jaar. Een jaar waarin veel van de samenleving gevraagd werd en veel van het onderwijs bovendien. De RvC kijkt terug en ziet dat BreedSaam geen moment stil gezeten heeft:

COVID-19

Alles beheersend in 2020 was het thema Covid-19. Los van het feit dat een deel van onze huisvesting (niet alleen primair onderwijs maar ook bijvoorbeeld gymzalen en Buitenschoolse Opvang) beperkt gebruikt mochten worden, kwam vooral het onderwerp Ventilatie naar voren. Dit onderwerp heeft hierdoor terecht een grote versnelling en veel aandacht gekregen.

Financiering – afspraken met gemeente

Een kloppende financiering is een basisvereiste voor de mogelijkheden van BreedSaam. De afspraken over financiële ratio's welke gemaakt zijn met de gemeente Breda in 2012/2014 bij de oprichting, blijken niet meer haalbaar. De Raad ondersteunt de lijn van het bestuur om hierover tot nieuwe afspraken te komen met de gemeente.

Actualisatie visie op onderwijshuisvesting

Bij oprichting is handelen gebaseerd op een 40-jarige prognose welke na een aantal jaren een stevige herbeschouwing vergde. Naast die herbeschouwing was het ook zaak BreedSaams visie op onderwijshuisvesting goed te bepalen. In 2019 is dat traject gestart; medio 2020 is de Visienota 'Samen Vooruit' vastgesteld; een mooi resultaat.

Afspraken met fiscus

Het thema fiscaliteit als gevolg van onze bijzondere structuur (is BreedSaam belastingplichtig voor het jaarresultaat) blijft een punt van aandacht. Afspraken met fiscus zorgen ervoor dat ook over 2020 heffingen beperkt zullen blijven.

Oprichting Energiecollectief

Een welkome ontwikkeling is het Energiecollectief waartoe in 2020 besloten werd. Een initiatief dat de coöperatieve samenwerking binnen BreedSaam onderstreept: alle deelnemers delen kosten én opbrengsten van de investeringen in energiezuinigheid. Een mooie en duurzame impuls in BreedSaams huisvestingsportefeuille.

De RvC waardeert de inspanningen en opbrengsten van BreedSaam in dit bijzondere jaar.

Werkzaamheden RvC

Naar aanleiding van de evaluatie van eind 2019 is ook de rol van de Raad van Commissarissen aan een evaluatie onderworpen. De primaire taak van de RvC is het adviseren van de Algemene Ledenvergadering en het Dagelijks Bestuur.

De RvC is betrokken geweest bij de benoeming van twee nieuwe leden van het Dagelijks Bestuur. Ben Sanders, man van het eerste uur van vóór en met de oprichting en kennisdrager van het concept, heeft als bestuurslid afscheid genomen en is opgevolgd door Johan van Knijff, lid van de ALV als bestuursvoorzitter van St. Markant Onderwijs en St. Vrije School Breda. Harry Reininga heeft zijn functie als voorzitter van het bestuur neergelegd na succesvol BreedSaam naar een tweede niveau getild te hebben. Hij heeft het collectief voldoende argumenten gegeven om samen te blijven. De Raad dankt Ben en Harry beiden voor hun inzet en vooral hun visie en kracht om BreedSaam naar een betere organisatie te brengen. Harry is per 1 november opgevolgd door Liesbeth van Beek.

Binnen de RvC is Nico van Os terug getreden als lid in verband met een overvolle agenda in zijn taak als lid College van Bestuur van BUAS. Nico heeft de afgelopen 6 jaar zijn kennis van Breda en van financiën uitgebreid aangewend ten gunste van BreedSaam. Eind 2020 is een procedure voor selectie van een opvolger opgestart en begin 2021 afgerond met de benoeming van Guus Bengsch.

De leden van de RvC hebben in 2020 4 vergaderingen met het bestuur gehad. De RvC is, als adviseur, 4 keer aanwezig geweest bij bijeenkomsten van de Algemene Ledenvergadering. Verder hebben zij op diverse niveaus kennis ingebracht en deel uitgemaakt van (formele) commissies.

Tot slot

De RvC kijkt terug op een bijzonder jaar. Een jaar waarin de wereld op momenten stil leek te staan, maar waarin BreedSaam dat zeker niet deed. De Raad ziet er naar uit om BreedSaam ook volgend jaar weer te adviseren, bij het plukken van de vruchten als resultaat van de inspanningen in 2020.

De heer ir. C.P.A. van den Eijnden MBA
voorzitter Raad van Commissarissen

Mevrouw V.C.W. Buteijn Msc
lid Raad van Commissarissen

De heer A. Bengsch
lid Raad van Commissarissen

BreedSaam draagt bij aan maximale ontwikkelingskansen voor kinderen door het realiseren van een rijke leer- en werkomgeving en een veilig en gezond leer- en werkklimaat.

1. MISSIE, VISIE EN STRATEGIE

1.1 MISSIE

BreedSaam draagt bij aan maximale ontwikkelingskansen voor kinderen door het realiseren van een rijke leer- en werkomgeving en een veilig en gezond leer- en werkklimaat voor alle kinderen en voor het personeel van de scholen.

1.2 VISIE

De schoolbesturen en de gemeente beogen met de doordecentralisatie het volgende doel te bereiken: het realiseren van betere schoolgebouwen, waarmee hogere leeropbrengsten kunnen worden behaald, zodat de kinderen van Breda en omstreken optimale kansen tot ontplooiing en succes krijgen.

1.3 STRATEGIE

Om het voornoemde doel te bereiken, hebben de schoolbesturen gezamenlijk de zorgplichttaken van de gemeente overgenomen ten aanzien van de schoolgebouwen van het Primair en Speciaal Onderwijs. Hiertoe zijn zij een duurzame samenwerking aangegaan, die het mogelijk maakt om minder op basis van concurrentie en meer op basis van samenwerking tot betere oplossingen voor de onderwijshuisvesting in Breda te komen.

In het jaar 2020 had BreedSaam de hiernavolgende beleidsprioriteiten;

1. Het optimaliseren van het proces voor een goede voorbereiding, opstart en realisatie van nieuwbouw- renovatie- en onderhoudsprojecten en een gestructureerde vastlegging van de verschillende fases.
2. Verder opbouwen en in routine brengen van de organisatie, zowel wat betreft het huisvestingsbedrijf als ook de bestuurlijke organisatie.
3. Zorgdragen voor een financieel gezonde, toekomstgerichte en geautomatiseerde bedrijfsvoering.
4. Ontwikkelen van beleid op diverse beleidsterreinen, zoals verder professionaliseren van het preventief (contract)onderhoud, verhuurbeleid, energielcollectief en IKC-vorming.
5. Het (verder) uitvoering geven aan de conclusies uit het evaluatierapport.
6. Werken aan een visiedocument van BreedSaam ter voorbereiding van de komende 8-jaarsperiode.

Op alle beleidsprioriteiten zijn in het jaar 2020 duidelijk vorderingen geboekt.

1.4 EVALUATIE BREEDSAAM

In 2016 vond de eerste evaluatie van BreedSaam plaats. De resultaten hiervan zijn neergelegd in het rapport "BreedSaam, ons kind". Bij het eerste jubileum in 2019 vonden bestuur en ALV het tijd voor een tweede evaluatie. In tegenstelling tot de eerste evaluatie zijn in het traject van dit jaar ook de externe stakeholders benaderd om hun mening te geven.

Uit de evaluatie bleek eind 2019 dat alle respondenten het eens zijn over de meerwaarde van BreedSaam. De verworvenheden/voordelen van BreedSaam worden door eenieder herkend en erkend.

Aandachtspunten waren er ook:

- Relatiemanagement: verwachtingen omtrent communicatie nog beter managen
- Meer informatie/transparantie rondom afhandeling van klachten
- 1 aanspreekpunt voor scholen
- Voor- en jaaroverleg voor schoolbesturen in ere herstellen
- Betere stroomlijning van informatie vanuit de ALV naar de achterbannen van de schoolbesturen (nieuwsbrief?)
- Proactief bezoeken van GMR'en en Raden van Toezicht (per bestuur?)
- Proactieve houding van BreedSaam t.a.v. strategische visie, kwaliteitsstandaarden, afwegingskaders, ontwikkelingen, trends en kwaliteit.'
- Structuur van BreedSaam gelijk houden maar zorg voor een duidelijkere positionering.

In 2020 zijn de aandachtspunten uit de evaluatie opgepakt:

- Communicatie blijft mensenwerk en heeft de continue aandacht.
- Implementatie van meldportaal Axxerion voor alle scholen. De scholen kunnen hiermee zelf hun calamiteiten melden en monitoren. Bij het maken van de melding wordt ook meteen het herstelbedrijf aangestuurd, waardoor de melding meteen op de goede plaats is.
- Alle scholen en besturen weten wie hun contactpersoon bij BreedSaam is.
- Het voor- en najaarsoverleg inzake het planmatig onderhoud hebben in najaar 2020 en voorjaar 2021 plaatsgevonden, tot tevredenheid van de schoolbesturen.
- In 2020 is de nieuwsbrief in ere hersteld. Deze wordt nu eenmaal per kwartaal verstuurd.
- Het bezoeken van GMR'en en Raden van Toezicht is nog niet in gang gezet. Dit heeft alles te maken met de beperkingen rondom Corona.
- In het kader van de afspraken binnen het energiecollectief is BreedSaam de administratie en verwerking van de energienota's van de scholen over gaan nemen
- Interne structuur, positionering en aansturing van BreedSaam t.a.v. visie, kwaliteitsstandaarden, afwegingskaders, ontwikkelingen, trends en kwaliteit blijft continu onder de aandacht.

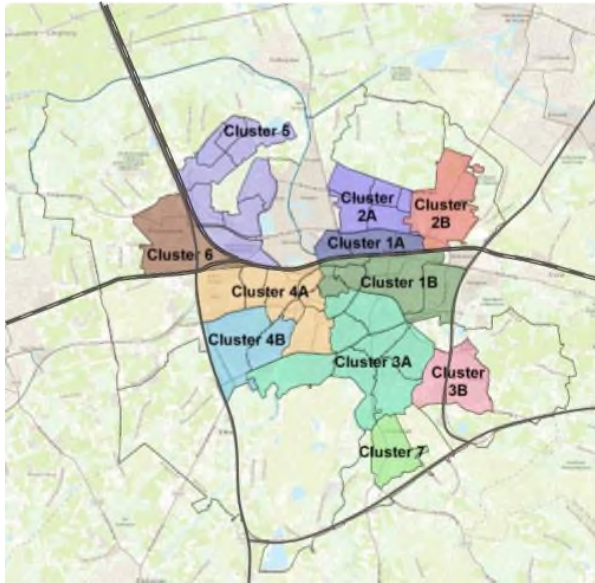
1.5 VISIEDOCUMENT 2022- 2029

In de loop van 2019 heeft de ALV van BreedSaam opdracht gegeven aan Arcadis om het visiedocument 'Ruimte om te leren' (2013) te actualiseren ten behoeve van de tweede 8-jaarsperiode van 2022-2029. Hiertoe heeft Arcadis voor de aangesloten besturen een aantal themabijeenkomsten rondom duurzaamheid, IKC-vorming en scholenlandschap georganiseerd. Het traject om te komen tot een visiedocument, een actualisatie van de visie op onderwijshuisvesting en alle overwegingen daartoe, is in 2020 voortgezet en afgerond. In deze huisvestingsvisie wordt de koers van BreedSaam en de speerpunten voor de toekomst beschreven. Dit betreft onder meer: samenwerking met kinderopvangorganisaties en aandacht voor verduuraming. Er zijn uitgangspunten geformuleerd die helpen bij het bepalen van de ambitie en prioritering voor de tweede 8-jaarsperiode.

1.6 SCHOLENLANDSCHAP

Gelieerd aan de wijkindeling binnen de gemeente is het scholenlandschap verdeeld over totaal 11 clusters (nummer 1 t/m 7 en deels a en b). De 11 clusters worden daarmee gevormd door samenhangende voedingsgebieden. Daarnaast is een specifiek - niet geografisch bepaald - cluster benoemd (nummer 8) voor het speciaal onderwijs en voorgezet speciaal onderwijs (SO en VSO).

De benadering per cluster is van belang, omdat door inhoudelijk verschillende toekomstige ontwikkelingen in de clusters ook verschillend beleid per cluster nodig kan zijn.

- Cluster 1A:** Belcrum, Doornbos-Linie
- Cluster 1B :** Valkenberg, Station, City, Brabantpark, Heusdenhout
- Cluster 2A:** Krogten, Biesdonk, Geeren-Zuid, Wisselaar, Geeren-Noord, Waterdonken
- Cluster 2B:** Teteringen, Vuchtpolder
- Cluster 3A:** Chassé, Sportpark, Zandberg, Blauwe Kei, Ypelaar, Overakker, Ginneken, Mastbos, Ruitersbos
- Cluster 3B:** Bavel, Nieuw Wolfslaar
- Cluster 4A:** Fellenoord, Schorsmolen, Boeimeer, Haagpoort, Tuinzigt, Westerpark, Heilaar
- Cluster 4B:** Heuvel, Princenhage, Effen-Rith, Liesbos
- Cluster 5:** Gageldonk, Emer, Kievitsloop, Kesteren, Muizenberg, Heksenwiel, Overkroeten, Kroeten, Hagebeemd, Steenakker
- Cluster 6:** Prinsenbeek
- Cluster 7:** Ulvenhout

1.7 UITWERKING VISIEDOCUMENT 2022- 2029

In het najaar van 2020 hebben de aangesloten schoolbesturen met elkaar per cluster de wensen en behoeften voor de tweede 8-jaarsperiode besproken in relatie tot de ontwikkelingen in desbetreffende wijk c.q. cluster. De uitkomsten van de clusterbesprekingen zijn opgenomen in het memo “periode II” dat in het voorjaar van 2021 wordt voorgelegd aan ALV en gemeente. In dit memo wordt een terugblik gegeven naar periode I en de activiteiten die in deze periode ontplooid zijn en wordt een doorkijk gegeven naar de activiteiten die BreedSaam in periode II wil ontplooiën.

BreedSaam is de coöperatieve vereniging van 11 schoolbesturen in Breda die na de doordecentralisatie de huisvesting verzorgt voor 56 scholen en 70 gebouwen in het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs in Breda.

2. ORGANISATIE

Conform de akte van oprichting van BreedSaam artikel 24 (Jaarrekening: boekjaar, rekening en verantwoording) en de overeenkomst Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda artikel 16 (informatie en verantwoording) heeft het bestuur onderhavig (financieel) verslag opgesteld.

Boekjaar

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar en loopt van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020.

Rekening en verantwoording

Het bestuur heeft zich bij het opmaken van het financieel verslag bij laten staan door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., vertegenwoordigd door de heer drs. T.A.G. van Boxtel RA, als haar registeraccountant, welke is benoemd door de algemene ledenvergadering d.d. 21 mei 2015.

De jaarrekening is vastgesteld door de algemene ledenvergadering d.d. 1 juli 2021.

2.1 BESTUURLIJK

BreedSaam is een coöperatie met een Algemene Leden Vergadering (ALV) als hoogste orgaan, dat de belangrijkste besluiten neemt, een bestuur voor het besturen van de organisatie en een Raad van Commissarissen ter advisering aan ALV en bestuur. Daarmee is in het geheel van de governance voorzien.

2.1.1 ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN DE COÖPERATIE BREEDSAAM:

Voorzitter: de heer A.W. Wever (tevens bestuurder van stichting PCPO Midden-Brabant)

Leden:

1. Stichting Markant Onderwijs
2. Stichting Vrije School Breda
3. Stichting Protestants Christelijk Primair Onderwijs Midden-Brabant
4. INOS, Stichting Katholiek Onderwijs Breda
5. Stichting Nutsscholen Breda
6. Stichting Katholiek Onderwijs Ginneken
7. Stichting Katholiek Onderwijs Het Groene Lint
8. Stichting Islamitisch Primair Onderwijs
9. Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep
10. Stichting Koninklijke Visio, Expertisecentrum voor Slechthziende en Blinde Mensen
11. Stichting het Driespan

2.1.2 BESTUUR

- De heer H.H. Reininga, onafhankelijk voorzitter tot 31 oktober 2020
- Mevrouw E.J.J. van Beek-Bouw, onafhankelijk voorzitter vanaf 1 november 2020
- De heer drs. B.M.A. Sanders, adviseur van het bestuur tot 31 juli 2020
- De heer drs. R.C. Lucieer, lid
- De heer drs J. van Knijff, lid

2.1.3 RAAD VAN COMMISSARISSEN

- De heer ir. C.P.A. van den Eijnden MBA, voorzitter
- De heer ir. N.G.M. van Os, lid tot en met 31 oktober 2020
- Mevrouw V.C.W. Buteijn Msc, lid

2.1.4 BESTUURLIJK OVERLEG

In 2020 kwam het bestuur 21 maal bij elkaar en is er 2 maal een bestuurlijk overleg geweest met de verantwoordelijke wethouders. De Algemene Ledenvergadering kwam 6 maal bijeen en de Raad van Commissarissen vergaderde 4 maal.

2.2 HUISVESTINGSBEDRIJF

2.2.1 BEDRIJFSSTRUCTUUR

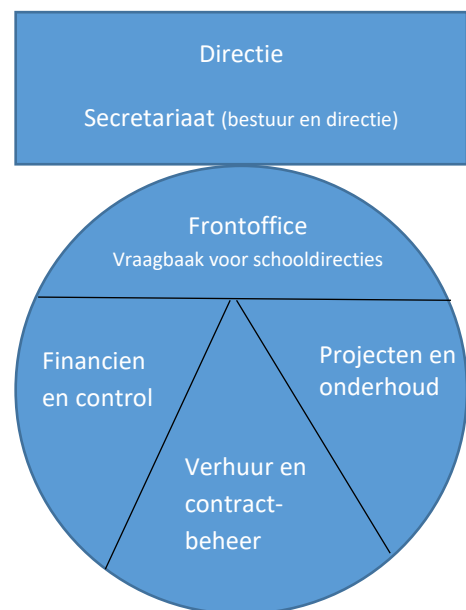
Het huisvestingsbedrijf is 'lean and mean' opgezet. Het is in feite een regie-organisatie die het beste uit de markt haalt tegen een betaalbare prijs. Het is daarom een professionele kern-organisatie, die in staat is te overzien wat het ontzorgen van onderwijshuisvesting inhoudt, die in staat is regie te voeren en te beoordelen wat de kwaliteit en prijsverhouding daarvan is en dit in optimale contracten met de markt vertaald.

De kern-organisatie van het huisvestingsbedrijf heeft expertise op een aantal gebieden:

- nieuwbouw en renovatie
- onderhoud
- verhuuractiviteiten
- beheer bewegingsonderwijs
- beheer contracten
- directie- en bestuurssecretariaat
- financiën en control

De kern-organisatie haalt vervolgens het beste uit de markt op de volgende gebieden:

- bouwprojectmanagement
- architectuur
- aannemerij
- contractonderhoud
- planmatig onderhoud
- boekhouding en accountancy
- juridische expertise en verzekeringen
- ict

2.2.2 HUISVESTINGSBEDRIJF FUNCTIES

De bezetting van het huisvestingsbedrijf bestond in 2020 gemiddeld uit 6,75 fte en de volgende personen:

- De heer P. van Hoorn, directie
- De heer R. Swagemakers, projecten en onderhoud
- De heer M. Pietersen, projecten en onderhoud
- De heer A. Zijlstra, projecten en onderhoud
- De heer C. Broekhuijsen, installatietechniek (vanaf 6 mei 2020)
- De heer R. Brouwer, financiën en control
- Mw. K. Dekkers, frontoffice en secretariaat
- Mw. D. Ligthart, frontoffice en secretariaat
- Mw. C. Schreuders, onderhoud en contractbeheer (vanaf 1 juni 2020)

BreedSaam ontzorgt de scholen t.a.v. huisvestingsvragen en werkt derhalve vanuit een cultuur van dienstbaarheid. Het huisvestingsbedrijf is creatief, deskundig, en maakt dingen mogelijk.

3. PROJECTEN

Bij de start van BreedSaam is er op 4 december 2014 een meerjarige huisvestingsplanning vastgesteld, waarbij de investeringen per jaar per school zijn vermeld. Deze planning wordt jaarlijks geactualiseerd, zie bijlage 2.

3.1 IN UITVOERING ZIJNDE EN GEREALISEERDE PROJECTEN

Conform de huisvestingsplanning zijn de volgende projecten uitgevoerd:

3.1.1 NIEUWBOUW WISELAAR

De uitvoering voor de nieuwbouw de Wisselaar is gestart in augustus 2019 en het pand is voor de zomervakantie van 2020 opgeleverd. Aansluitend is het bestaande vervallen schoolgebouw gesloopt en het nieuwe speelplein ingericht.

De nieuwbouw met in totaal 1.930 m²/bvo, kent groepsruimten en open leerpleinen nieuwe stijl en een gymzaal met was- / en kleedruimten. De nieuwbouw is bouwtechnisch duurzaam van opzet, met een energetische hoogwaardige technische installatie, bestaande uit o.a. een warmte / koude opwekking, middels een lucht-water warmtepomp.

Bron: Hevo

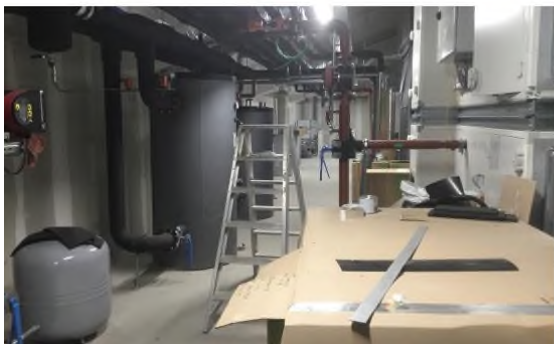

Bron: BN/De Stem

3.1.2 NIEUWBOUW TALENTENCENTRUM BAVEL

Op 1 december 2019 is gestart met de bouw van het Talentencentrum in Bavel. Na een intensief stukje werk t.a.v. grondverbetering is het jaar 2020 gebruikt voor de bouw van het talentencentrum. Het gebouw staat er inmiddels zijn definitieve vorm. Echter, binnen is er nog wel het nodige te doen. In het najaar 2020 is men begonnen met het maken van de binnenwanden en het aanleggen van de installaties. Er zijn heel wat meters luchtkanalen en buizen voor de verwarming aangebracht en enkele kilometers kabels voor installaties. In het voorjaar van 2021 worden wanden en kozijnen geschilderd, wordt vloerafwerking gelegd en tegelwerk aangebracht. Oplevering staat gepland voor eind mei 2021. Daarna kan gestart worden met de werkzaamheden t.a.v. aanleggen schoolpleinen, verwijderen tijdelijke lokalen, sloop Spindel en Toermalijn en aanpassing van de omliggende straten.

3.1.3 DR. DE VISSER

Dr. De Visser school

Op de Dr. De Visserschool is in de zomer van 2020 een aantal aanpassingen doorgevoerd (schilderwerk, aanbrengen screens, vervangen radiatoren en vloerafwerking, vervangen plafonds en verlichtingsarmaturen, aanpassingen aan luchtbehandeling en elektra). Onderstaand een sfeerimpressie van het resultaat.

3.3 ONDERHOUD

In 2020 is op diverse onderwijslocaties onderhoud uitgevoerd aan de hand van de MeerJarenOnderhouds-Planning (MJOP).

Tot en met 2017 is BreedSaam alleen verantwoordelijk geweest voor de uitvoering van het buitenonderhoud en werd het binnenonderhoud door de scholen zelf beheerd.

Vanaf 1 januari 2018 heeft BreedSaam het totaalonderhoud ten behoeve van alle bij BreedSaam behorende schoolgebouwen. Het totaalonderhoud bestaat uit:

- Planmatig onderhoud, waaronder het meerjarenonderhoud en contractonderhoud (o.a. preventief onderhoud);
- Niet planmatig onderhoud, waaronder calamiteiten- en storingsonderhoud;
- Additioneel onderhoud.

Hiertoe dragen de aangesloten schoolbesturen een contributie af. In 2020 waren de uitgaven voor totaalonderhoud grotendeels conform begroting. De uitgaven voor het calamiteitenonderhoud overschreden het gepronosticeerde budget vanwege problemen met betonvloeren.

In 2020 is een portaal voor calamiteitenonderhoud opengesteld voor alle aangesloten scholen. In dit digitale portaal kunnen scholen hun storingen melden, waarmee tevens de gecontracteerde partijen worden aangestuurd.

In navolging van de evaluatie BreedSaam is het tweemaaljaarlijks overleg onderhoud met ieder schoolbestuur in ere hersteld. In het najaar wordt het (gewenst) planmatig onderhoud voor het daaropvolgende kalenderjaar besproken en na schouw van de werkzaamheden worden in februari van ieder jaar de daadwerkelijke onderhoudswerkzaamheden afgestemd.

BreedSaam heeft opdracht verstrekt aan derden om door middel van conditiemeting de meerjarenonderhoudsplanung en -begroting te actualiseren. Verder wordt geïnvesteerd in data-kwaliteit; zorg voor goede tekeningen, afmetingen en specificaties per gebouw. Beide projecten zullen in de loop van 2021 gereed zijn.

4. LEERLINGAANTALLEN

In bijlage 3 is het aantal leerlingen per 1 oktober 2018, 2019 en 2020 weergegeven. Het totaal aantal leerlingen bedroeg in 2018: 17.356, in 2019: 17.170 en in 2020: 16.833 een afname van 337 leerlingen tussen 2019 en 2020.

BreedSaam heeft in het voorjaar van 2019 door Pronexus een leerlingenprognose voor de periode 2019 t/m 2034 voor haar leden laten opstellen. In het voorjaar van 2021 worden de leerlingprognoses geactualiseerd.

Naar aanleiding van deze prognose krijgen schoolbesturen en BreedSaam inzicht in welke scholen in leerlingenaantal naar verwachting zullen groeien, nagenoeg constant zullen blijven of zullen krimpen. BreedSaam verwacht dat het leerlingenaantal in het verzorgingsgebied de komende 10 jaar iets zullen dalen (ca. 1000 leerlingen in totaal), daarna zal het leerlingenaantal weer licht stijgen om na 20 jaar weer ongeveer op het huidige niveau uit te komen.

5. COMMUNICATIE

BreedSaam beschikt over een website met als webadres www.breedsaam.nl. Deze website is algemeen informatief ten aanzien van de organisatie BreedSaam en geeft informatie over nieuwbouw- en renovatieprojecten.

De leden worden middels de ledenvergaderingen geïnformeerd over de diverse ontwikkelingen bij BreedSaam. Tussentijds worden zij waar nodig via de mail op de hoogte gehouden.

Begin 2020 heeft een themabijeenkomst Energiecollectief plaatsgevonden voor leden van GMR/RvT. De reguliere bijeenkomsten voor directeurs en leden GMR/RvT konden vanwege de Coronacrisis helaas geen doorgang vinden.

6. ONTWIKKELTRAJECTEN

6.1 DUURZAAMHEID

In 2018 is een start gemaakt inzake een studie m.b.t. verduurzaming van het vastgoedbezit en toepassing van zonnepanelen op daarvoor geschikte schoolgebouwen met vast te leggen kwaliteitseisen tegen aanvaardbare investeringen. Dit heeft in 2019 geleid tot een bredere aanpak, gericht op het inrichten van een energiecollectief op BreedSaamniveau. Kern van het collectief is een constructie om middelen vrij te maken voor investeringen in zonnepanelen. Alle energiecontracten van de schoolbesturen worden overgenomen door BreedSaam, die zorgdraagt voor de betalingen. De scholen betalen BreedSaam de komende vijf jaar een vast (geïndexeerd) bedrag. Het jaar 2021 fungeert daarbij als pilotjaar. Door het treffen van maatregelen (isolatie en zonnepanelen) dalen de verbruikskosten. De 'opbrengst' die ontstaat wordt ingezet als investeringsruimte. In 2020 heeft het energiecollectief het akkoord van alle besturen gekregen en is gestart met het overzetten van alle energiefacturen op naam van BreedSaam. Eind 2020 was ongeveer de helft van de besturen overgezet, de anderen volgen in de eerste helft van 2021.

In de loop van 2020 is een subsidie aangevraagd voor het investeren in zonnepanelen. Deze is toegekend voor een 7-tal grootverbruikerslocaties. In december 2020 is een Europese aanbesteding uitgeschreven voor de installatie van zonnestroomsystemen. BreedSaam heeft meegedaan aan deze Europese aanbesteding. In het voorjaar van 2021 wordt duidelijk welke partij de tender gewonnen heeft en kan een start gemaakt worden met het plaatsen van de eerste zonnepanelen.

In samenwerking met de gemeente Breda is eind 2020 ook een SUVIS-aanvraag ingediend voor een aantal locaties. SUVIS staat voor Specifieke uitkering ventilatie in scholen; dit is een uitkering voor gemeenten om het binnenklimaat van bestaande schoolgebouwen te verbeteren. COVID is een belangrijke aanleiding daartoe. Deze (inmiddels toegekende) subsidie levert een bijdrage van 30% aan de met deze subsidie gerealiseerde verbetering binnenklimaat.

6.2 FISCALITEITEN

De afspraken die BreedSaam had met de belastingdienst liepen eind 2018 af. BreedSaam heeft samen met kantoor van Doorne heel veel overleg gevoerd met de belastingdienst maar ook in 2020 is het nog niet gelukt om nieuwe afspraken over vennootschapsbelasting te maken. Wel zijn de afspraken van voor 2018 ook op het jaar 2020 van toepassing verklaard.

7. FINANCIËN

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens uit het financieel verslag 2020 van BreedSaam samengevat en toegelicht. Het jaarverslag zelf is integraal opgenomen onder paragraaf 7.4.

7.1 ALGEMEEN

Eind 2015 heeft BreedSaam (onder eigen regie) de financiële administratie ingericht via haar AFAS licentie. De feitelijke boekhoudkundige handelingen zijn daarbij uitbesteed. In 2020 heeft BreedSaam besloten om de feitelijke boekhoudkundige handelingen zelf te gaan verrichten. Vanaf december 2020 is hiermee gestart en daarmee is de uitbesteding tot een einde gekomen. Sinds begin 2016 worden alle boekhoudkundige handelingen digitaal via workflows verricht. Vanaf 2018 verloopt de volledige facturenverwerking digitaal. In 2019 is de koppeling tussen AFAS en Axxerion verder geoptimaliseerd, waardoor de periodieke rapportage sterk verbeterd is. In 2020 is hiermee een slag dieper gegaan waardoor de periodieke rapportages verder geoptimaliseerd zijn.

Het financieel verslag 2020 is, net als in het voorgaande jaar, gecontroleerd en goedgekeurd door accountant PwC. Ook dit jaar werd wederom aandacht besteed aan controle van de boekwaarden ten opzichte van de afgesloten overeenkomst met de gemeente, de juistheid en volledigheid van alle baten zoals de vergoeding vanuit de gemeente en de overdracht van de baten binnen- en buitenonderhoud vanuit de schoolbesturen.

7.2 RISICO'S

Het bestuur van BreedSaam wijst de algemene leden vergadering op de navolgende (meest belangrijkste) risico's en de door haar genomen beheersmaatregelen:

- 1) de jaarlijkse gemeentelijke vergoeding valt weg. Beheersmaatregel: de zorgplicht onderwijshuisvesting ligt contractueel bij de gemeente. Indien de gemeentelijke vergoeding wegvalt, is BreedSaam niet meer in staat de aan haar door gedecentraliseerde zorgplicht uit te voeren. Het bestuur zal de algemene leden vergadering verzoeken de gemeente te melden de uitvoering van de zorgplicht van BreedSaam over te nemen.
- 2) de jaarlijkse vergoeding vanuit de schoolbesturen valt weg. Beheersmaatregel: indien BreedSaam niet de vergoeding ontvangt voor het uitvoeren van de bijbehorende taak, zal het bestuur besluiten tot het stopzetten van de betreffende taakuitvoering.
- 3) het onderhavige vastgoed wat BreedSaam bezit raakt (deels) verloren. Beheersmaatregel: het bestuur heeft een verzekeringspolis hiertoe afgesloten en aan haar betalingsverplichting voldaan.
- 4) leegstand binnen het onderhavige vastgoed. Beheersmaatregel: leegkomende panden zullen terstond aan de gemeente gemeld worden en na maximaal 4 jaar tegen de dan geldende boekwaarde worden terug geleverd.
- 5) de bouwprijzen ontwikkelen zich zodanig dat de in de businesscase gereserveerde bedragen niet voldoende zijn om de kosten te dekken. In 2018 is vanuit het DB en de ALV een werkgroep ingesteld die voorstellen ontwikkelt om dit risico tegen te gaan. In 2019 is de businesscase vernieuwd met als doel om beter inzichtelijk te maken welke effecten de veranderende omstandigheden tot gevolg hebben. Daarnaast is ook inzicht verkregen in de effecten van de verschillende activiteiten/geldstromen.
- 6) de onderhoudsbijdragen die schoolbesturen aan BreedSaam betalen zijn onvoldoende om de onderhoudskosten te kunnen betalen. Om dit risico af te dekken zal BreedSaam niet meer onderhoudsuitgaven doen dan kunnen worden bekostigd vanuit de bijdragen van de schoolbesturen. Overigens wordt dit vraagstuk ook meegenomen door de hiervoor genoemde "werkgroep Businesscase".
- 7) de kosten van onderhoud worden o.a. beïnvloed door leegstaande lokalen waarvoor schoolbesturen geen onderhoudsbijdragen vanuit het Rijk ontvangen. Daardoor zijn de onderhoudskosten hoger dan de baten. In 2018 is het verhuurbeleid herzien.
- 8) De afspraak met de Belastingdienst is gecontinueerd tot en met 2020. Overleg met de belastinginspecteur, ondersteund door adviseurs, is in volle gang.

8. ONDERTEKENING

Breda, 1 juli 2021

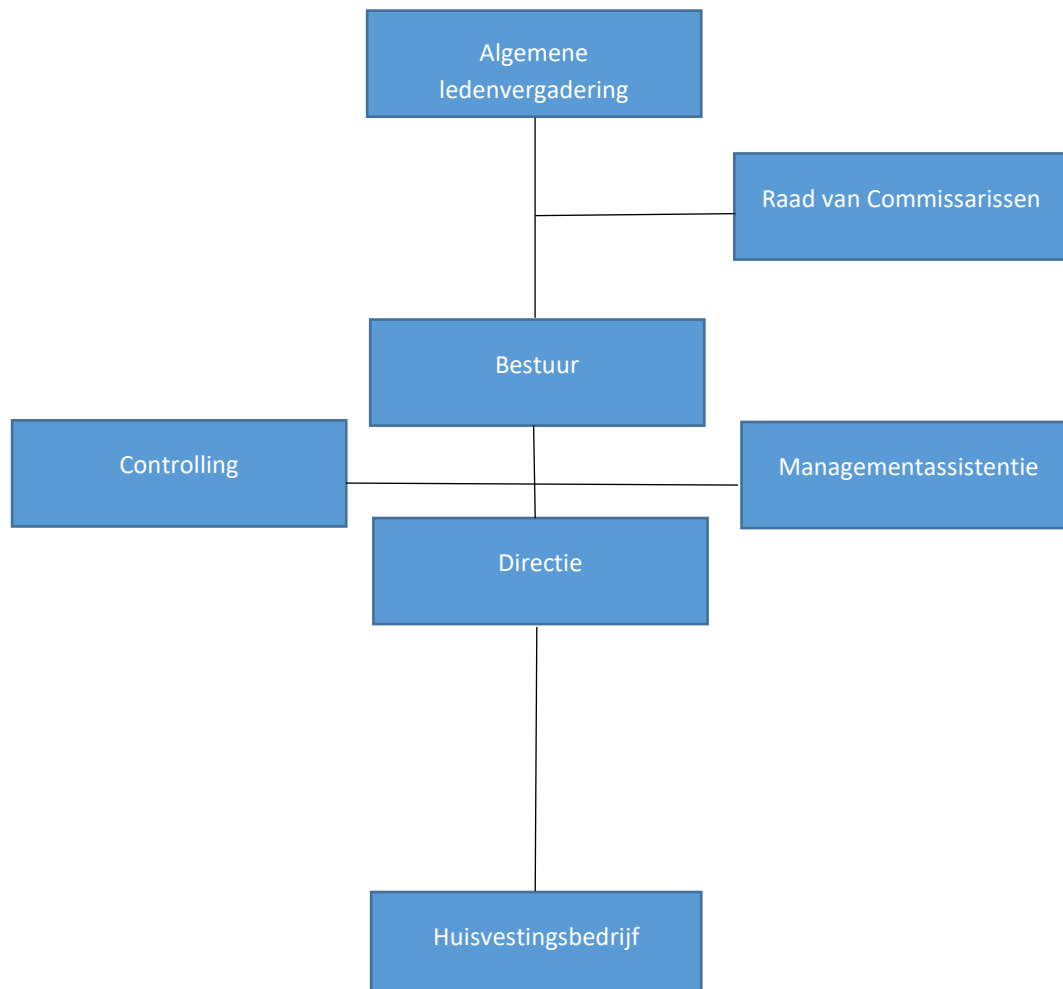
BreedSaam, Coöperatie Huisvesting Primair en Speciaal onderwijs Breda U.A.

Mevrouw E.J.J. van Beek-Bouw
voorzitter bestuur

De heer drs. R.C. Lucieer
lid bestuur

De heer drs. J. van Knijff
lid bestuur

BIJLAGE 1: ORGANOGRAM BREEDSAAM

1.1 Balans per 31 december 2020

(na resultaatbestemming)

	31-12-2020		31-12-2019
	€		€
ACTIVA			
Vaste activa			
<i>Materiële vaste activa</i>	[1]		
Terreinen	8.076.194		8.097.851
Gebouwen	66.403.710		66.941.055
Overige materiële vaste activa	2.462.448		2.877.788
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	<u>12.582.070</u>		<u>6.412.359</u>
	89.524.422		84.329.053
Vlottende activa			
<i>Vorderingen</i>	[2]		
Debiteuren	135.158		97.800
Overige vorderingen	<u>244.367</u>		<u>221.067</u>
	379.525		318.867
<i>Liquide middelen</i>	[3]	2.230.593	9.535.867
Totaal Activa		<u>92.134.540</u>	<u>94.183.787</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Overige reserves	[4]	<u>5.380.911</u>	<u>4.862.538</u>
		5.380.911	4.862.538
Voorzieningen			
Overige voorzieningen	[5]	<u>5.984.308</u>	<u>6.695.790</u>
		5.984.308	6.695.790
Langlopende schulden			
Schulden aan kredietinstellingen	[6]	<u>72.029.167</u>	<u>74.218.750</u>
		72.029.167	74.218.750
Kortlopende schulden			
Aflossingsverplichtingen	[7]	2.189.583	2.189.583
Schulden aan leveranciers		1.288.949	642.144
Belastingen en premies sociale verzekeringen		58.909	62.111
Overlopende passiva		<u>5.202.713</u>	<u>5.512.871</u>
		8.740.154	8.406.709
Totaal Passiva		<u>92.134.540</u>	<u>94.183.787</u>

1.2 Staat van baten en lasten 2020

		2020 Realisatie €	2020 Begroting €	2019 Realisatie €
Netto-omzet		14.906.503	14.687.500	14.522.325
Baten		<u>14.906.503</u>	<u>14.687.500</u>	<u>14.522.325</u>
Bruto exploitatieresultaat		14.906.503	14.687.500	14.522.325
Personeelslasten	[8]	933.601	944.500	830.599
Afschrijvingen materiële vaste activa	[9]	4.858.461	4.394.000	4.401.547
Huisvestingskosten	[1-]	1.979.585	2.044.500	2.019.697
Beheerskosten	[11]	405.892	355.500	379.392
Onderhoudskosten	[12]	3.311.510	3.441.500	4.058.000
Beheerslasten		<u>11.489.049</u>	<u>11.180.000</u>	<u>11.689.235</u>
Exploitatieresultaat		<u>3.417.454</u>	<u>3.507.500</u>	<u>2.833.090</u>
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	[13]	-	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	[14]	2.895.318	3.159.000	2.998.969
Som der financiële baten en lasten		<u>-2.895.318</u>	<u>-3.159.000</u>	<u>-2.998.969</u>
Resultaat voor belastingen		522.136	348.500	-165.879
Belastingen	[15]	3.762	70.000	6.038
Resultaat na belastingen		<u>518.374</u>	<u>278.500</u>	<u>-171.917</u>

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van commissarissen van BreedSaam, Coöperatie Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda U.A.

Verklaring over de jaarrekening 2020

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van BreedSaam ('de coöperatie') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de coöperatie op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW') en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020 van BreedSaam te Breda gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- de staat van baten en lasten over 2020; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van BreedSaam zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

AEN3UTWPYAAA-1864196685-18

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Lage Mosten 59, 4822 NK Breda, Postbus 1042, 4801 BA Breda
T: 088 792 00 76, F: 088 792 95 17, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het voorwoord 'Van de voorzitter';
- het verslag van de raad van commissarissen;
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

---

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de coöperatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de coöperatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de coöperatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Breda, 1 juli 2021
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. T.A.G. van Bortel RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2020 van BreedSaam

---

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.